

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 15. VIII aastakäik

1. augustil 1933

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20 Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid: Igal äripäeval 12—2 p. l.	1/1 lhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas . . .	” 1.50		1/2 ” . . .	” 16.50
Välismaale . . .	” 5.00		1/4 ” . . .	” 10.00
Poolaastas . . .	” 3.00			Kaanekfligedel—kokkuleppel

SISU: Elatisvahendite seaduse eelnõu puhul. Balti riikide majanduskonverents peetakse septembris. Kaubandus-tööstuskoda ja Põllutöökoda lahkumisevad seisukohad edasikindlustamise korraldamise küsimuses kodumaal. Keldrikordadel asuvate kaubandusettevõtete arv ja seisukord. Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi. Koda Teataja kirjavahetus. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

KINDLUSTUS-AKTSIA-SELTS

EESTI LLOYD

Asutatud 1919. a.

TOIMIB elu-,
tule-,
klaasi-,
murdvarguse-,
õnnetusjuhtude- ja
veokindlustusi.

Kahjutasude reguleerimine viivitamata. Seltsi poolt on välja makstud seni kahjutasusid üle

Kr. 2.500.000.—

Seltsi juhatus ja peakontor:

Tallinnas, Pikk tän. 11 oma majas, tel. 430-08 ja 448-94

Osakond:

Tallinnas, Väike Karja tän. 12, tel. 443-82.

Esindused kõigis kodumaa linnades, alevites, alevikes ja valdades.

Elatisvahendite seaduse eelnõu puhul.

Elatisvahendite seaduse eelnõu, milline on koostatud haridus- ja sotsiaalministeeriumi poolt, on saadetud kojale arvamise avaldamiseks. Seaduseelnõu sisaldab peale üldosa ja nõuete elatisvahendite liikvele laskmise kohta veel eriosa paljudele elatisvahenditele.

Et seaduseelnõu puudutab väga laialdasi kaupmeeskonna ja töösturite ringkondi, siis oli koja poolt moodustatud rida asjatundjate komisjone, kes seaduseelnõu üksikuis osades läbi töötasid.

Elatisvahendite seadus esitatud kujul pole raamseadus ega detailseadus. Siiski üldjoontes kujutab eelnõu detail-raamseadust, asjaolu, mis teeb tema rakendamise igapäevaste elunähtuste normeerimiseks liig keeruliseks. Niihästi selle seaduse enese kui ka tema põhjal antud määruste rägastikus ei suuda hiljem ükski harilik inimene advokaadi abita orienteeruda; ka kõige vähema ja lihtsama küsimuse peale vastuse saamiseks tuleb tarvitada juristi kaasabi. Seepärast tuleks absoluutselt hoiduda detail-raamseadusist.

Meil on olemas tapamajade ja liha järelevaatuse seadus, mis käsitleb liha ja lihasaaduste valmistamist ja käivitamist. Et see seadus oleks halb, seda pole keegi kuski väljendanud. Hoopis selle vastu on teda peetud küllaldaselt heaks, et tema nõuete kohaselt valmistatud liha ja lihasaadused lasta importida välismaal riikidesse.

Tapamajade ja liha loomaarstliku järelevaatuse nõuded lasevad endid laiendada kõigi liha ja lihasaaduste valmistamise, transportimise ja käivitamise ettevõtete ja toimingute kohta ning seepärast pole enam tarvis teiskordselt ja nõrgemalt saaduste kohta käivaid nõudeid fikseerida elatisvahendite seaduses. Samuti on selle seadusega normeeritud liha ja lihasaaduste välja- ja sissevedu.

Piim ja piimasaadused. Nende ainete tootlemise, valmistamise ja käivitamise juures on tegev suuremal hulgal kodanikke kui võib-olla kõigi teiste elatisvahendite seaduseelnõus mainitud ettevõtete juures kokku. Teisest küljest on piim toitaine, mis tarvitab eriliste nõuete silmaspidamist oma tootlemisel ja käivitamisel.

Kolmandaks on peagu kõik kodanikud suuremal või vähemal määral piima tarvitajad. Need on asjaolud, mis nõuavad, et piima ja piimasaadusi

käsitlev seadus oleks lihtne ja käsitatav ka harilikule inimesele peale juristide. See on aga võimalik ainult siis, kui selleks on olemas eriseadus, nagu see 1930. a. läbi viidi Saksamaal, varem läbi on viidud Prantsusmaal ja mõnes teises riigis. Samale seisukohale, piimaseadus olgu eriseadus, on asunud põhimõtteliselt ka Põllutöökoda, põllumeeste, revisjoniliidu, piimatootlejate, Kaubandus-tööstuskoda jne. esindajaist koosnev nõupidamine, kui arutati sama elatisvahendite seaduse eelnõu ja ka piimaseaduse eelnõu.

Eelnõu puuduseks tuleb pidada järelevalveorganisatsiooni ebamäärane konstruktsioon; eelnõus ei ole määratud kindlaks, kes võivad olla järelevalve ja kontrolli teostajaks, millised on nende õigused ja kohused. Just see osa seaduseelnõust peaks olema selge. Samuti ei ole määratud kindlaks, millised asutised ja ametnikud võivad teostada analüüside tegemist, mis oleksid aluseks kohtuvõimudele, vaidluste all olevate küsimuste lahendamiseks. Ka proovide võtmise kord on puudulik ja koormav kauba omanikule.

Peapuuduseks on siiski karistuse määrade puudumine eelnõus. Enamasti kõigis kultuurriikides on kvalifitseeritud süütegusid elatisvahendite, eriti toidu- ja maitseainete, võltsimise alal ja pettus nende ainete kauplejal raskematena kui harilikke pettusi ja võltsimisi, sest need kuriteod võivad olla korruga hädaohtlikud väga suurele hulgal inimesile ja rikkuda rahva tervist.

Nõnda on Saksa-, Prantsus-, Inglismaa, Tšehhoslovakkia, Šveitsi elatisvahendite seadustes nähtud ette õige kõrged karistused sellele vaatamata, et neil olid juba varem olemas õige moodi kriminaalkoodeksid. Kriminaalkoodeks kui niisugune ei suuda kunagi olla nii laiaulatuslik, et tema alusel saaks lahendada otstarbekohaselt kõiki süütegusid, mis võivad kerkida esile elatisvahendite seaduse teostamisel.

Seepärast ongi vaja, et elatisvahendite seadustes oleksid fikseeritud vastavad karistused määrad.

Seaduses on väga palju puudusi ja vastolusid, mis siiski on kergesti parandatavad.

Kaubandus-tööstuskoda ei eita elatisvahendite seaduse vajadust, kuid esitatud kujul ta pole vastuvõetav meie kaubandusele ja tööstusele.

Balti riikide majanduskonverents peetakse septembris.

Erinõupidamine Riias konverentsi aja ja päevakorra kindlaksmääramiseks.

25. juulil sõitis Kaubandus-tööstuskoja esimees hr. J. O. A. Kim Puhk ühes Eesti Rahvuskomitee sekretäri W. Grohmanniga lennuteel Riiga, et seal Läti ja Leedu majandusringkondade esindajatega pidada nõu Balti riikide majandusliku konverentsi aja ning päevakorra kohta. Nõupidamine peeti prof. Birkhahni juhatusel ja konverentsi päevadeks määrati 8. ja 9. september s. a. Valitsuste esindajad nõupidamisest osa ei võtnud. Konverents peetakse tänava Riias.

Eelmise ja tänavuse konverentsi vahel kestis pikem vaheaeg. Vaheajal on, vaatamata viimase konverentsi otsusele, mis tunnistas vajalikeks seadusandluse ühtlustamise konverentsist osavõtnud maades, Balti riikide seadusandluses ilmsiks tulnud sootuks vastupidised tendentsid ja ühtlustamise ning koostöö asemel on riigid oma seadusandluses nihkunud üksteisest veelgi kaugemale.

Konverentsi päevakorra koostamisel esitas hr. J. Puhk järgmised teesid:

1. Rahanduslikud küsimused, puutugu need riiklike või omavalitsuslike eelarveid, tulevad lahendada iga rahva jõu kohaselt. Selleks on vaja, et eelarved koostataks asjatundjate majandusmeeste näpunäidetel. Rahvas ei või otsustajaks olla, kus tema ise on huvitatud varanduste jagamistest osasaajana.

2. Kapitalide kogumine ettevõtjaskonnale on vajaline jaluldada ja seda selleks, et kogutud varanduste abil loodaks uusi väärtusi; riik ei suuda seda toimida.

3. Riigivõimu vahelesegamine eramajandusse on haiglane nähe; kõik, mida suudavad korda saata üksikud kodanikud majanduslikul alal, tuleb jätta kodanike eneste ülesandeks. Riigivõim võtku enesele ülesandeks majanduslikult tegutseda vaid

seal, kuhu ei küüni üksiku kodaniku algatus ja võime. Üksikute kodanike rikkus on ühtlasi riigi ja rahva rikkus, seepärast seatagu lugupidamisega eraalgatus ja initsiatiiv.

4. Eramajanduse rajamine ühistele alustele on eeltingimuseks ühisele majanduslikule koostööle kolme Balti riigi vahel. Majanduslike küsimuste ühtlane käsitlemine loob ka ühised huvid ja sihid poliitiliseks koostööks.

5. Kriiside puhul, mis tingitud üleproduktisioonist, on mõtetu abistada riiklike rahadega produtsente. See kutsub välja veelgi suurema üleproduktisiooni ja võtab võimalused abistada tootjaid ikalduse ja alaproduktsiooni ajajärkul. Noiks aegadeks peaksid riigikassad ja riiklikud pangad enestele koguma reserve.

6. Riiklikest emissioonipankadest kõrvaldatagu lõplikult poliitiline mõjutis. Nende juhtimine kuulugu täieliselt apoliitilisele rahandusalal tegutsevaile isikule.

Emissioonipankade ülesandeks olgu peamiselt valvamine raha tsirkulatsiooni järele, emissiooni korraldamine ja rahaväärtuse kindlustamine. Teised ülesanded kuulugu peamiselt erapankadele.

Päevakorda võeti üles rida referaate, mis käsitlevad suure tähtsusega küsimusi. Hra J. Puhk esineb konverentsil referaadiga ainel — „Riigi vahelesegamine eramajandusse“. Peale selle on päevakorras veel referaadid, nagu — tolliunioon, Balti klausel ja kohalikud kokkulepped, Balti riikide majanduslik koostöö, emissioon ja krediitipoliitika, valutakitsendused, sotsiaalseadusandlus, laevasõiduküsimused, konverentsi kestva organi loomine, konkursiseaduste ühtlustamine jne. Kõik referendid pole veel kindlaks määratud ja mõned neist on jäetud üksikute rahvuskomiteede endi otsustada.

Kaubandus-tööstuskoja ja Põllutöökoja lahkuminevad seisukohad edasikindlustamise korraldamise küsimuses kodumaal.

Põllutöökoja kava meie kindlustusasjandusele vastuvõtmatu.

Põllutöökoda esitas majandusministrile oma kava edasikindlustamise korraldamise kohta kodumaal. See kava näeb ette edasikindlustamise väljaarendamist kodumaal järgmiselt:

1. Riigikogu poolt luuakse 2 miljoni krooni

suurune kindlustuskapital Pikalaenu-panga juure vabariigi valitsuse poolt väljaantava garantii näol;

2. Seda kindlustuskapitali käsutab viieliikmeline komitee Pikalaenu-panga juures, mis koos-

neb vabariigi valitsuse poolt määratavast ühest Pikalaenupanga direktorist, ühest Põllutöökoja, ühest Kaubandus-tööstuskoja ning ühest ühistegelike kindlustusseltside ja ühest kindlustusaktsiaseltside esindajast.

3. Nimetatud kindlustuskapitali juures kohustatakse kindlustusseltse edasi kindlustama vähemalt 20% oma otsekindlustusest, muu osa sünnib nende oma äranägemise järgi. Sel määral, kui kindlustuskapitali juure koguneb rahalisi kapitali, vabaneb vabariigi valitsuse antud garantiist.

4. Kindlustuskapital võib ühe osa edasikindlustatavast riisikost jätta oma arvele. Muu osa jaotab ta olemasolevate kindlustusseltside vahel vastavalt nende kandejõule. Selleks, et jaotus oleks võimalik, kuuluvad Eesti piirides töötavad kindlustusseltsid vabariigi valitsuse määramisel sunduslikult kartelli.

5. Edasikindlustamine välismaal sünnib kas kindlustuskapitali enese poolt või tema igakordsel loal vastavate otsekindlustajate poolt.

Kaubandus-tööstuskoda arutas seda kava põhjalikult ja jõudis esitatud kava suhtes eitavale seisukohale.

Kõigepealt peab Kaubandus-tööstuskoda tarviliseks märkida, et ekslik on Põllutöökoja väide, nagu oleks edasikindlustusäri välismaaga kasulik vaid välismaale, Eestile aga kahjulik. Et sellele küsimusele saada vastus, tuleb teha õige kaubanduslik kasude ja kahjude arvutus, mis näitab, kuivõrd edasikindlustusäri välismaaga on olnud meile kasulik või kahjulik. Selles arvutuses tuleb peale tasude ja vastutasude arvestada ka vastastikused kohustused preemiate ja kahjutagavaraade näol, mis kestavad edasi aastast aastasse.

Et olukord on igal kindlustusalal isesugune, siis on õigem iga kindlustusala vaadelda eraldi, kusjuures liigitus võiks olla järgmine: 1) tulekindlustus, 2) veokindlustus, 3) mitmesugused vähemad kindlustusalad kokkuvõetult, nagu õnnetusjuhtumite, klaasi, murdvarguste kindlustused jne., 4) elukindlustus.

1. Tulekindlustus

1920.—1930. a. (incl.).

Edasikindlustajatele välismaale makstud preemiad	11.866,8 tuh. kr.
Välismaalt saadud kahjutasud ja provisjonid	10.529,5 " "
Saldo	1.337,3 tuh. kr.

Seega paistab olevat välismaa 1930. a. lõpuks kasu saanud 1337,3 tuhat krooni. Kuid see on ainult näiline kasu, sest kui kõik meie kindlustusseltside poolt välismaa edasikindlustajatega sõl-

mitavad lepingud oleks 31. detsembriks 1930 üles öeldud ja nendega tehtud lõpparve, siis oleksid pidanud edasikindlustajad meie kindlustusseltsidele tagasi maksma 40% viimse aasta preemiaist preemiatagavaraks või oleksid pidanud, ilma et neile enam oleks makstud preemiat, kandma edasi riisikot kindlustuste eest, mille tähtajad lõppesid 1931. aastal, ja oleksid pidanud sel põhjusel 1931. aasta peale üle kandma seadusega kindlaks määratud 40%-lise preemiatagavara. Seepärast peab ülaltähendatud näilisest kasust arvama maha viimse aasta preemiatagavara. Edasikindlustajale maksti 1930. aastal preemiaid 1.689,1 tuhat krooni, millest 40% on 675,6 tuhat krooni.

Seega muutub 1920.—1930. a. kasude ja kahjude arvutus järgmiselt:

Välismaale makstud edasikindlustuse preemiaid	11.866,8 tuh. kr.
välismaalt saadud kahjutasud ja provisjonid	10.529,8 " "
	1.337,3 tuh. kr.

maha arvatud 1930. aasta 40%o-line preemiatagavara	675,6 " "
Saldo välismaa kasuks	661,7 tuh. kr.

kusjuures ei ole arvesse võetud need kindlustused, mis meie kindlustusseltsid on saanud välismaa kindlustusseltsidelt.

Alljärgnevalt toome selgituseks veel üksik-asjalise tabeli preemiate, kahjutasude ja provisjonide kohta 1920.—1930. aastani incl., tuhandeis kroonides:

(Vaata tabel lhk. 245)

Sellest tabelist näeme, et esimesil aastail oli olukord välismaa edasikindlustajatele soodus, kuna 11-aastase perioodi teisel poolel muutus äri Eestiga välismaa edasikindlustajatele märksa ebasoodsamaks.

Kokkuvõtte 1926.—1930. a. kohta näitab järgmist:

Edasikindlustajatele makstud preemiad	7.616,3 tuh. kr.
Edasikindlustajatelt saadud kahjutasud ja provisjonid	7.445,4 " "
Saldo	170,9 tuh. kr.

Nagu juba eelpool selgitatud, tuleb aga arvestada ka 40%-list preemiatagavara ning seepärast ses kokkuvõttes 1926.—1930. a. kohta teha vastavad korrektiivid. Kui edasikindlustajad oleksid alles 1926. aastal võtnud endile edasikindlustamise riisiko ühes riisikoga kindlustuste eest, mis varem sõlmitud, kuid mille tähtajad alles lõppesid 1926. aastal, siis oleksid nad pidanud saama veel 40% 1925. aasta preemiaist preemiatagava-

Aasta	Edasikindlustajatele makstud preemiad	Edasikindlustajate osa kahjustest	Edasikindlustajatelt saadud provisjonid	Kahjutasud ja provisjonid kokku	Kahjutasud ja provisjonid %/0-des võrreldes preemiatega	R o h k e m	
						makstud välismaale	saadud välismaalt
1920	45,3	12,2	9,4	21,6	47,7	23,7	
1921	383,6	76,5	78,0	154,5	40,3	229,1	
1922	611,0	213,7	139,9	353,6	57,6	257,4	
1923	871,6	405,7	201,8	607,5	69,7	264,1	
1924	1.094,9	675,1	248,4	923,5	84,3	171,4	
1925	1.244,1	729,0	294,4	1.023,4	82,3	220,7	
1926	1.298,4	976,2	322,0	1.298,2	100,0	0,2	
1927	1.450,3	857,7	351,7	1.209,4	83,4	240,9	
1928	1.588,1	781,0	368,1	1.149,1	72,4	439,0	
1929	1.590,4	1.058,2	407,6	1.465,8	92,2	124,6	
1930	1.689,1	1.888,9	434,0	2.322,9	137,5		633,8
	11.866,8	7.674,2	2.855,3	10.529,5		1.971,1	633,8

raks. 1925. aastal oli preemiasissetulek 1.244,1 tuh. kr., millest 40% on 497,6 tuh. kr. Edasikindlustuse lõpetamisel 31. detsembril 1930. aastal oleksid pidanud edasikindlustajad (1920.—1930. a. kasude ja kahjude arvestuse juures juba ettetoo-

välismaale makstud preemiad . . . . 7.616,3 tuh. kr.
 maksa olev 1925. a. preemia tagavara 497,6 „ „
 8.113,9 tuh. kr.

dud põhjusel) aga tagasi maksma 40% 1930. a. preemiate sissetulekust (1.689,1 tuh. kr.), mis teeb välja 676,6 tuhat krooni.

Seega muutub pilt 1926.—1930. a. kohta järgmiselt:

välismaalt saadud kahjutasud ja provisjonid . . . . . 7.445,4 tuh. kr.
 saada olev 1930. a. preemia tagavara . . . . . 675,6 „ „
 8.121,0 tuh. kr.
 8.113,9 „ „
 saldo meie kasuks 7,1 tuh. kr.

Viieaastane tegevus 1926—1930. a. on olnud edasikindlustajaile kahjulik 7 tuh. krooni võrra. Seega ei ole edasikindlustamine välismaal tulekindlustuse alal Eestile kahjulik.

2. Veokindlustus.

	1920—1930. a. a. tuhandetes kroonides	1926—1930. a. a. tuhandetes kroonides
Välismaa edasikindlustajatele makstud preemiad	2513,7	1248,4
välismaa edasikindlustajailt saadud kahjutasud ja provisjonid	1965,8	1298,5
<u>Saldo</u>	<u>547,9</u>	<u>+50,1</u>

Nagu näeme toodud arvudest, on 11-aastase perioodi (1920—1930. a.) tulemuseks veokindlustuse alal saldo meie kahjuks 547,9 tuh. kr., kuna viimse 5 aasta (1926—1930. a.) tulemuseks on 50,1 tuh. kroonine saldo meie kasuks. Seda nähtust tuleb seletada seega, et

esimesed aastad olid erakorraliselt soodsad oma tagajärgedelt, eriti 1922. aasta, millal Venemaa saatis suuri rahasaadetisi Tallinna kaudu välismaale, mis edasikindlustajaile tõi suuri tulusid.

Kahjuks peavad veokindlustuse alal preemia-tagavarad jääma arvestamata. Kuna veokindlustused sõlmitakse enamasti lühikese aja peale, siis tuleks preemiatagavara arvestada vastavalt kindlustuste kestvusele, mis oleks kaunis suur ja aegaviite töö. See ei muudaks palju tagajärgi, kuid mõju avaldaks siiski välismaa kahjuks.

3. Mitmesugused vähemad kindlustused.

Õnnetusjuhtumite, murdvarguste, klaasikindlustused jt. ühendame nende väiksuse pärast ühte gruppi.

	1920—1930. a. a. tuhandetes kroonides	1926—1930. a. a. tuhandetes kroonides
Edasikindlustajatele makstud	385,6	225,0
Edasikindlustajatelt saadud	387,2	228,7
<u>Saldo meie kasuks</u>	<u>1,6</u>	<u>3,7</u>

Ka siin ei saa preemia tagavarasid võtta arvesse samal põhjusel, mis ette on toodud veokindlustuse juures. Kuid vaatamata sellele on siin saldo meie, aga mitte välismaa kasuks.

4. Elukindlustus.

Eelpool vaadeldud kindlustusalad haarasid kindlustusi, millised sõlmitakse võrdlemisi lühikesel aja peale. Elukindlustusleping on pikaajaline leping ja tema maksvus ulatub 15—40 aastani. Kindlustuse sõlmimisega seotud kulud tasutakse siin kohe alul, kuna ülejäägid kahjude kat-

1920—1930. a. (incl.).

Välismaa edasikindlustajatele makstud preemiad		1173,5	tuh. kr.
Välismaa edasikindlustajailt saadud kahjud ja komisjonid	512,9	tuh. kr.	
Edasikindlustuse preemiatagavara ja preemiaülekanne	672,1	" "	1185,0 " "
Saldo meie kasuks			11,5 tuh. kr.

Tehtud kahjude ja kasude arvutustest näeme, et ainult tulekindlustuse ja veokindlustuse aladel on välismaa edasikindlustajad aja jooksul 1920. kuni 1930. a. (incl.) saanud kasu, kuna muudel aladel on nad kannatanud kahju. Kuid tulekindlustuse ja veokindlustuse alal oli see tingitud erakordselt soodsast konjunktuurist esimesil aastail pärast vabadussõda. Seda tõendab eelpool toodud kasude ja kahjude arvutus hilisema viieaastase perioodi kohta 1926—1930. a., mis näitab, et olukorra muutudes ei saanud edasikindlustajad enam kasu ka neil aladel. Seega ei ole Eesti edasikindlustused välismaadele sugugi kasulikud. Et edasikindlustusäri ei ole sugugi alati kasuandev äriala, seda tõendab veel nähtus, et viimseil aastail on välismaal mitmed suured edasikindlustusseltsid sattunud raskustesse. Nüüd on välismaa kindlustusseltsid muutunud niivõrd ettevaatlikuks, et mõnel meie seltsil on olnud isegi raskusi edasikindlustamise leidmisega välismaal. Edasikindlustamine välismaal on meile aga vajaline eriti tulekindlustuse alal, sest meil on suuri objekte, näiteks tööstused, mille kindlustussummad ulatuvad kahe kuni kolme miljoni kroonini. Vastasel korral võiks tuleõnnetus säärase objektiga ruineerida meie kindlustusseltsi ka siis, kui riisikole oleks jaotatud meie kindlustusseltside vahel. Meie kindlustusseltsid oma väikeste kapitalidega ja väikeste läbikäikudega ei suuda võtta oma riisikole kodumaa suuremaid kindlustusi, ka mitte ühiselt. Välismaa edasikindlustajad aga ei lepi ainult suurte objektide kindlustamisega, vaid nõuavad suurte kindlustuste kõrval ka väiksemate kindlustuste edasiantmist neile, sest väiksemate objektide kindlustamine on seotud vähema riisikoga ja see-

teks kogunevad pikkamööda — aastate jooksul. Et koostada praeguses olukorras edasikindlustuse kohta elukindlustuse alal kindel kasude ja kahjude arve, see nõuaks keerulisi matemaatilisi arvutusi, mis viiks meid liig üksikasjadesse, teeks meie kirja liig pikaks ja peab seepärast jääma välja.

Kahjujuhtumid etendavad pikatähtajalises elukindlustuses esimese aastakümne jooksul võrdlemisi väikest osa. Suurima tähtsusega on, nagu näitavad arvud, teatud kindlate valemite järgi arvutatud preemiatagavarad:

pärast soodsam kindlustusseltside seisukohalt. Meie kindlustusseltside kapitalide tunduvat suurendamist läbi viia uute aktsiate väljalaskmise teel ei ole võimalik praegusel ajal, ega ka lähemas tulevikus. Tagavarakapitalid ja preemiatagavarad kasvavad aga pikkamööda, meie kindlustusseltsid on veel noored ega ole suutnud seepärast koguda suuremaid tagavarasid. Seepärast peame jätkama koostööd välismaaga. Ka Põllutöökoja kava p. 5-das on ette nähtud võimalus toimida edasikindlustamist välismaal, seega tunnistab ka Põllutöökoja edasikindlustamise välismaal mõõdapääsmatuks.

Mis puutub aga mitteülejätkuivate riskide jaotamiseks kodumaa kindlustusseltside vahel, siis püüavad seda teostada võimaluse piires mitte ainult ühistegelised, vaid ka kindlustusaktiseltsid. Omavaheline riskide jaotamine teataval määral leiab aset juba mõnd aega mitme meie kindlustusaktiseltsi vahel. Ka püüavad kindlustusaktiseltsid juba mõnd aega riskide jaotamise seada laiemale alusele ja ka leida aluseid koostööks ühistegeliste kindlustusseltsidega. Takistuseks oli seni lahkuminek preemiate tariifis. Osalt selgi põhjusel on nüüd tariifid ühtlustatud.

Nagu siit näeme, on kindlustusseltsid ise juba enne, kui Põllutöökoja kava neile sai teatavaks, asunud küsimuse lahendamisele ja tarvilised eel- tööd on käimas. Meie kindlustusaktiseltsid sooviksid aga koostööd riskide jaotamisel kodumaa kindlustusseltside vahel arendada ilma riikliku vahelesegamiseta ja loodavad saavutada rahuldavaid tagajärgi.

Kuna Põllutöökoja poolt on tähelepanu juhitud asjaolule, et kindlustusaktiseltsid kasuta-

vad edasikindlustamist välismaal tunduvalt suuremal määral kui ühistegelised kindlustusseltsid, siis lubatagu tähendada, et ühistegeliste seltside ja aktsiaseltside kindlustuste portfelliid on väga erinevad oma koosseisult.

Ühistegeliste kindlustusseltside portfelliid koosnevad nende liikmete väiksemaid ja keskmisest kindlustusist, kuna aktsiaseltsid pakuvad kindlustuskaitset ka suurtele tööstus- ja kaubandusettevõtetele. Ühistegeliste kindlustusseltside juures kuuluvad 100.000- kuni 200.000-kroonised tulekindlustused juba suuremate liiki, kuna aktsiaseltsidel on miljonitesse kroonidesse ulatuvaid kindlustusi, millest arusaadavalt võib sisemaal katta ainult väikese protsendi. Ühistegeliste kindlustusseltside kindlustused ei vaja aga niivõrd kõrgeprotsendilist edasikindlustust, kuna nendest võib suurema protsendi jätta sisemaa kanda. Kui aga võtame arvesse, et edasikindlustused tulekindlustuse alal andsid kahju välismaa edasikindlustajaile, nagu eelpool nägime, just neil aastail, millal välismaa osa edasikindlustuse preemiast tegi aktsiaseltside juures välja õige kõrge protsendi (92%), siis peab tunnistama, et kindlustusaktsiaseltside juhatused on talitanud just õigesti ja suuremate riskide tugeva edasikindlustamise läbi on hoidnud ära kaotused kodumaa majanduses.

Põllutöökoja kava eelduseks on, et riskide suurema jaotamisega kodumaa kindlustusseltside vahel võib koguda sisemaal kapitali, mis võimaldab kui mitte just täieliselt loobuda edasikindlustamisest välismaal, siis viia see õige väikese miinimumini. Meie poolt eelpool toodud andmed viieaastase perioodi kohta 1926. a. kuni 1930. a. näitasid aga, et selle aja jooksul poleks midagi kogutud, vaid oleks tulnud koguni juure maksa. Seega tegelikult puudub kõige tähtsam eeldus, millele on rajatud Põllutöökoja kava. Kui aga see kava on rajatud ekslikele eeldusile, siis on selle edukas teostamine enam kui kahtlane. Seepärast ei ole Põllutöökoja kava vastuvõetav.

Kaubandus-tööstuskoda peab veel tähelepanu juhtima sellele, et Põllutöökoja kava põhjendustes on riikliku edasikindlustuse keskkorralduse loomisega ja tegutsemisega ühenduses olevate kulude küsimusest peagu täiesti mööda mindud. Väide, et kindlustuskapitali juhatusel Pikkalaenupanga juure on kapitali valitsemine odav, ei tõenda veel, et kulud sel juhtumil oleksid tõesti

väikesed ja et kindlustusseltsid ise ei suudaks teostada riskide omavahelist jaotamist väiksemate kuludega. Kui võtame näitena Lätit, kus on olemas riiklik edasikindlustamise büroo rahaministeriumi juures, siis olevat selles büroos ametis umbes 60 inimest. Sellest peab järeldama, et sellise asutise kulud on õige suured. Kui Põllutöökoja kava oleks muus osas vastuvõetav, siis väärriks kulude küsimus tõsiselt tähelepanu ja sellest ei tohiks nii kergesti mööda minna. Et aga Põllutöökoja kava, nagu eelpool näidatud, on rajatud ekslikele eeldusile, siis oleks otstarbetu meil pikemalt peatuda kulude küsimuse juures. Kaubandus-tööstuskoda arvates suudavad meie kindlustusseltsid ise riskide omavahelist jaotamist teostada väiksemate kuludega kui ükski riiklik või poolriiklik asutis.

Lõpuks peab Kaubandus-tööstuskoda veelgi tähelepanu juhtima sellele põhjendusele, millega Põllutöökoja on asunud küsimuse juure. Põllutöökoja tähendab, et tema on oma põhikirja järgi kohustatud hoolitsema põllumajandusliku kindlustuse eest, eriti sellelt seisukohalt, et seda kindlustust teha põllumajandusele odavamaks. Kaubandus-tööstuskoda teada on maal asuvate varanduste kindlustamine olnud meil alati odavam kui linnades asuvate kinnisvarade kindlustamine, sellele vaatamata, et maal on tulehädadoht suurem. Ka on Põllutöökoja oma kavaga põllumajandusliku kindlustuse piiridest kaugelt üle läinud, sest tema kava käsitleb edasikindlustust mitte ükski põllumajandusliku kindlustuse alal, vaid kogu ulatuses. Pealegi etendab põllumajanduslik kindlustus kindlustusaktsiaseltside portfelliides väikest osa. Põllutöökoja kava tahab aga tugeneda peaaegaliselt just kindlustusaktsiaseltside tegevusele, milles on teatud vastolu. Seepärast on kindlustusaktsiaseltside ringkonnast kuuldavale tulnud arvamine, et Põllutöökoja ei ole üldse kutsutud nii laias ulatuses lahendama edasikindlustamise küsimust.

Kaubandus-tööstuskoda, silmas pidades meie kindlustusseltside püüdeid teostada omavahelist riskide jaotamist ja arvestades kui paratamatut edasikindlustamise vajadust välismaal asub seisukohal, et tuleb hoiduda riiklikust vahelesegamisest kindlustusasjandusse, sest selleks puudub vajadus ja riikliku edasikindlustuse keskkorralduse loomine ei tööta kasu ei riigile, kindlustusseltsidele ega kindlustusvõtjatele.

Keldrikordadel asetsevate kaubandusettevõtete arv ja seisukord.

Tallinna kaupmeeskonna poolt on üles tõstetud küsimus, kas ei ole otstarbekohane kaubandusettevõtete ruumide ehitamine keldritesse uutes majades keelda ja järk-järgult ka vanades majades likvideerida tervishoidlikele nõudele mitte vastavaid keldrikordadel asetsevad ärruume. Põhjuseks on ette toodud asjaolud, et suurem osa keldrikordadel asetsevad ärruume on niisked, mis ruineerib kauplevate inimeste tervist, ja niiskuse tõttu sageli rikkinevad kaubad, mis toob majanduslikku kahju. Et saada täpne ülevaade keldrikordadel asetsevate ärruumide arvu ja nende tervishoidliku seisukorra kohta, korraldas Kaubandus-tööstuskoda keldrites asetsevate ärruumide järelevaatuse.

Allpool toodud andmed tahavad selgitada seda küsimust, kusjuures on käsitatud ettevõtete üldarvu 1932. a. andmeil, kuna keldrikordadel asetsevate ettevõtete arvud on pärit 1933. a.

Keldrikordadel asetsevate ärruumide küsimus puudutab toiduainete, liha, piima ja puuviljaga kauplejaid, seepärast käesolev ülevaade tahab puudutada seda küsimust ainult nende äriettevõtete seisukohast.

Tallinnas oli 1932. a. toiduainete-, liha-, piima- ja puuviljakauplusi 1223, neist asetses keldrikordadel 305 ettevõtet, seega 25% üldarvust.

Piima- ja toiduainetekauplusi oli 845, neist asetses keldrikordadel 202, see on 23,9%.

Lihakauplustega on aga olukord veidi teine. Neid oli 334, keldrikordadel asetses 100, seega 30% lihakaupluste üldarvust.

Keldrikordadel asetsevaist 305 ettevõttest asetses 208 poolkeldris (pool akent oli maa peal)

ja 97 täiskeldris (akna ülemine osa oli peagu maa-ga tasa).

Üldseisukord polnud sugugi hiilgav: nii oli 305 ettevõttest 119 kuivad, 155 poolniisked ja 31 täiesti niisked — seega 60% niiskeid. Eriti niisked olid lihakauplused, nende üldarvust oli 84% niiskeid; toiduainetekauplustel ühes piima-kauplustega oli niiskuse protsent veidi väiksem, kuid siiski suur, s. o. 54%.

Valgustuse osas oli 256 ruumi valged, kuna 49 oli poolpimedad — see on 16%.

Kas äriettevõtted asetsevad uutes või vanades majades, sellest ütlevad arvud, et 165 ettevõtet asus majades, mis on ehitatud enne 1920. a., ja 140 ettevõtet majades, mis on ehitatud peale 1920. a.

Äriomanike arvamused keldrikordadel asetsevate ruumide kohta olid lahkuminevad, kuid näis siiski, et suurem osa pooldas keldriruume: nii pooldas keldriruume 183 ja täiesti eitavalt suhtus 115.

Tühje ärruume oli 37, neist 31 niiskeid ja pool poolpimedaid. See näitab, et just niiskus ja pimedus on olnud põhjuseks, miks need ruumid seisavad tühjad. Neist oli 20 ruumi uutes majades.

Üldiselt peab tähendama, et suurem osa ärruume on niisked, mis põhjustab, et nendes asetsevate kaupluste omanikud näeksid meeleldi nende ärruumide sulgemist või tervishoidlikult kõlvuliseks ehitamist.

Allpool toodud tabel näitab üksikasjaliselt keldrikordadel asetsevate ärruumide arvu liikide järgi ja nende seisukorda. A. M.

Keldrikordadel asetsevate äride arv ja seisukord.

Ettevõtte iseloom	Ärruumi asend				Sügavus maa-pinnast		Seisukord			Valgustus		Maja ehitatud		Äriomanike arvamised		
	Üldarv	Poolkeldris	Täiskeldris	Kokku	Üle 2 jala	Alla 2 jala	Kuiv	Poolniiske	Niiske	Valge	Poolpime	Enne 1920. a.	Pärast 1920. a.	Pooldab	Ei ole rahul	Ei poolda
Liha	334	52	48	100	98	2	16	63	21	72	28	61	39	65	6	29
Puuvili	44	2	1	3	2	1	1	2	—	2	1	3	—	3	—	—
Piim ja toiduained . . .	583	136	40	176	156	20	81	85	10	161	15	77	99	96	1	79
Toiduained	262	18	8	26	16	10	21	5	—	21	5	24	2	19	—	7
Kokku	1223	208	97	305	272	33	119	155	31	256	49	165	140	183	—	115

Tühjade ruumide arv ja seisukord.

|| — | 19 | 18 | 37 | 34 | 3 || 6 | 24 | 7 || 22 | 15 || 17 | 20 || — | — | —

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1. Välismaksuvahendite liikumise määruse II ja III osa muutmise määrus.

Selle määrusega kaotas maksuvuse pangatehingult võetava ajutise maksu määrus (R. T. 94 — 1932, 98 — 1932 ja 22 — 1933). Määrus astus jõusse 28. juunist 1933 kell 8 ja on avaldatud R. T. 62 — 1933.

2. Määrus välismaalt sisseveetavate kaupade tollimärkidega varustamise kohta tolliasutistes.

See määrus käsitleb kaupu, millised kuuluvad sunduslikule tollimärgimisele, ja tasuvõtmise korda tollimärgimise eest.

Määrus on avaldatud R. T. 62 — 1933, ja

3. Kulla või välisraha alusel sõlmitud kohustuste õiendamise määrus.

Selle määruse järgi ollakse õigustatud enne välismaksuvahendite liikumise korraldamise mää-

ruse maksmahakkamist (R. T. 54 — 1933) krooni või teissugusel kulla alusel sõlmitud kohustusi tasuma Eesti seaduslike maksuvahenditega samas nominaalsummas, mille kohta Eesti rahas oli lepitud kokku säärase kohustuse sõlmimisel. Sama on maksev ka eeltähendatud kohustustega ühenduses olevate lisakohustuste kohta.

Edasi — enne välismaksuvahendite liikumise korraldamise määruse maksmahakkamist (R. T. 54 — 1933) ollakse Eesti ja välisraha alusel sõlmitud kohustusi õigustatud tasuma Eesti seaduslike maksuvahenditega samas nominaalsummas, mille kohta Eesti rahas oli lepitud kokku säärase kohustuse sõlmimisel.

Sama on maksev ka eeltähendatud kohustustega ühenduses olevate lisakohustuste kohta.

Määrus on avaldatud R. T. 57 — 1933 ja hakkas maksma selle avaldamisega.

K.-i. Teataja kirjavahetus.

Laevaperemehe ja laevajuhi vaheliste teenistuslepingute tempelmaksustamisest.

Küsimus: Palun lahkesti teatada, kas meremeeste seaduse § 1 all (R. T. 28 — 1928) ettenähtud teenistusleping, kui see sõlmitakse laevajuhi ja laevaperemehe vahel, on tempelmaksust vaba samal alusel, nagu on seda meremeeste teenistuslepingud (tariifi järjek. nr. 42 p. 5), või kuuluvad need tempelmaksu alla? R. W.

Vastus: Laevaperemehe ja laevajuhi vahel sõlmitud teenistuslepingud kuuluvad tempelmaksustamisele üldises korras ja seda järgnevalt kaalutlusil:

Tempelmaksu tariifi nr. 42 p. 5 põhjal on tempelmaksust vabad meremeeste teenistuslepingud. Järelikult peame selgitama küsimust — kas kuulub meie seaduste järgi laevajuht meremehe

mõiste alla või mitte. Sellele küsimusele vastab meremeeste seadus, milline teeb kindla vahe laevajuhi (seaduse I osa) ja laevapere (seaduse II osa) vahel, ning seab need kaks mõistet vastamisi (seaduse III osa). Nagu nähtub seaduse I osast, ei kuulu laevajuht laevapere hulka. Teistest seaduse osadest selgub aga, et laevapere koosneb meremeestest, kuna laevajuhi kohta seadus seda nimetust millalgi ei tarvita. Samasuguse vahe teevad ka teised seadused, mis käsitlevad meremeeste seisukorda üldse. Näiteks olgu toodud meremeeste kodu seaduse § 31, milles on seatud kõrvuti ühelt poolt laevajuht ja teiselt poolt meremehed, millest selgub, et meie seadused laevajuhti ei arva meremeeste hulka.

Neil kaalutlusil tuleb arvata, et tempelmaksu seaduse tariifi nr. 42 p. 5 tähendatud dokumentideks võib pidada vaid laevaperega sõlmitud lepingud, kuna aga laevajuhiga sõlmitud teenistusleping käib tempelmaksu alla üldises korras.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Äride register juuliku esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Olga Heige, Palmse v., Võsu, telliskivi-tööstus.

2. Katarine Henning, Tartu, Puiestee 28, toiduainetekauplus.

3. Puude- ja turbamüük „Esko“ Roman Hesse, Tallinn, Hollandi 5.

4. Anna Kirschbaum, Tallinn, Koidula 16, toiduainete- ja piimakauplus.

5. Kaubandus ja Tehnikakontor Alexander Kreekmann, Tallinn, Rataskaevu 14/2, igasuguste tehniliste artiklite müük.
6. Alfred Käpakaust, Võru v., toiduainetekauplus.
7. Aliide Lobjakas, Tallinn, Uus-Sadama 8, toiduainetekauplus.
8. Elsa Lutz, Tallinn, Kullasepa 8, villase, siid- ja trikoopesuäri.
9. Alvine Mels, Tallinn, Pääsukese 1, toiduainetekauplus ühes piimamüügiga.
10. Mihkel Hödrejärvi, Tallinn, Lutri 13, toiduainete- ja piimakauplus.
11. K.-m. C. Müller & Co, Tallinn, Prii 3, kudumistööstus; usaldusühing, täisosanik Carl Müller, osakapital Kr. 2.500.—.
12. Peeter Nurm, Tartu, Võru 156, toiduainetekauplus.
13. Juuksetööstus „Prima“ Jean Papakostas, Tallinn, Viru 5.
14. Eduard Pilbas, Tallinn, S. Tartu mnt. 78, toiduainetekauplus.
15. Hilda Päärman, Pärnu, Riia 93, toiduainetekauplus.
16. Karl Raudjalg, Viljandi, Lossi 22, raamatu- ja kirjutusmaterjaalikauplus.
17. Sergei Roop, Narva, Joala 6, pagariäri ja -tööstus.
18. Ida Sempelson, Tallinn, Öle 18, toiduainete- ja piimakauplus.
19. Amanda Seero, Tallinn, Suur-Juhkentali 23, toiduainetekauplus.
20. Anna Seppel, Tallinn, Paljassaare 27, toiduainetekauplus.
21. Meta Sotnik, Tartu, Suurturg 9, matuse- tarvetekauplus.
22. Axel Taube, Tallinn, Uus 19—4, välismaa esindused.
23. Melania Timofejev, Pärnu, Karusselli 35, toiduainetekauplus.
24. Alide Torger, Tallinn, Suur-Juhkentali 41, toiduainetekauplus piimamüügiga.
25. Hans Truu, Tallinn, Liivalaia 44, toiduainetekauplus.
26. Alide Uiga, Kastre-Pera v., talurahvakauplus.
27. Korgitööstus „Korko“ Vladimir Vilm, Tallinn, V. Posti 8—5; prokurist (eestkostja) Friedrich Müller.

Registreeritud muudatused:

1. Elfriede Allas jätkab äritegevust avades villatööstuse Vastse-Kuuste vallas.
2. Balti Päästeseltsi A.-S., Tallinn, surma läbi lahkunud juhatusse liikme Oskar Sandström'i asemele valiti juhatusse liikmeks Gösta Gahlnbäck.
3. Elfriede-Johanna Berner on üle viinud majatarvetekaupluse V. Karja tänavalt 12 Pikk 3, Tallinnas.
4. Konstantin Demin on üle annud Tallinnas Viru 1 asuva koloniaal- ja veinikaupluse ning Vene 26 asuva konservitööstuse oma abikaasale Ida Demin'ile ühes firma „V. V. Demin“ tarvitamise õigusega.
5. Timofei Dolgoshev on avanud Kallaste alevis õllekaupluse, varem registreeritud samas teemaja.
6. Eesti Linatööstuse A.-S., Tallinn, Vene 7, on asunud likvideerimisele, likvideerimiskomisjon'i liikmeiks on v. adv. A. Riesenkauff, L. Pumpjansky ja Karl Valther.
7. A.-S. „Eesti Marmor“, Tallinn, Kreutzwaldi 11—1, juhatusse kuuluvad Herbert Enman, Voldemar Pahk ja Hendrik Sepp.
8. Hans Elias on üle viinud pudukaupluse Tallinnast, Liivalaia 25, Nõmmele, Hiiu 2.
9. Joosep Essmann on üle viinud toiduainetekaupluse Jakobsoni tänavalt 22 Vabriku 33, Tallinnas.
10. Grigori Holmetzky, Pärnu, Rütüti 36, majandustarvetekauplus, firma nimetuseks on „Majandustarvetekauplus „Ökonom“ Grigori Holmetzky“.
11. Aktsiaselts Tallinna Paberivabrik E. J. Johanson, Tallinn, juhatusse liikme kandidaatideks on valitud Georg Anton ja Eduard Priiman, kollektiiv-prokuura on antud Arthur Mathiesen'ile.
12. Movscha Kamenovskiy jätkab tegevust avades Tartus Karlova 42 karusnahkade tööstuse.
13. Eduard Kartus, riiete pressimise ja puhastamise töökoda, Tallinn, Apteegi 1, ja osakond Tartus, Rütüti 11, firma nimetus on muudetud järgmiselt: „Hoff-Man's Method E. Kartus“.
14. Jaan Klasmann on lõpetanud Tartus, Kaubahoov 22, asunud värvikaupluse, peab edasi segakauplust Rakveres, Tallinna 36.
15. Osühisus J. Kopp, Tallinn, Pikk 27, lahkunud juhatusse liikme Gerhard Kress'i asemele on valitud juhatusse Reinhold Kuusner.
16. Jenny Koppel jätkab äritegevust avades Tallinnas Sauna 1 toiduainetekaupluse.
17. H. Kraack & Ko, Tallinn, S. Roosikrantsi 15, kustunud Voldemar Aull'i prokuura, prokuura antud Eduard Joergens'ile.

18. Johannes Kubo on avanud Hellenurme vallas asuvas segakaupluses veel riigi viina, piirituse ja õlle müügi.
19. August Laumets jätkab äritegevust avades Kudina vallas segakaupluse õlle ja kodumaa napsi müügiga.
20. Mihail Loorenz on üle viinud pagari-toodete kaupluse Telliskivi tänavalt 33 Sauna 2 Tallinnas. Pagariäri ja -tööstus asub endiselt Tallinnas Liivalaia 25.
21. August Matverk on üle viinud toiduainetekaupluse S. Juhkentali tänavalt 41 Falkpargi 18-a Tallinnas.
22. Carl Müller on üle viinud tekstiil-importäri Kaarli puisteelt 11 Viru tänavale 4—3 Tallinnas.
23. G. Paju, Tallinn, Harju 43, ajakirjanduse kontor, osakond üle viidud Viru tänavalt 11 samale tänavale 21 Tallinnas.
24. Debora Rubanovitš jätkab äritegevust avades Tallinnas Viru 16 valmisriieteäri; prokurist Marta Rubanovitš.
25. Elise Rõõmussaar on üle viinud toiduainetekaupluse Oskari tänavalt 53 samale tänavale 57 Tallinnas.
26. „Alex Schmidt“, agentuurkontor, üle viidud S. Brooksmäelt 16 Toompuiesteele 21—1 Tallinnas.
27. „Hollandi seemnekauplus J. Sori“, Tallinn, Valli 10, ettevõtte äriala täiendatud nõude ja raua müügiga.
28. Alfred Suits, Haaslava v., ettevõtte ärialaks on segakauplus ühes õllemüügiga (varem vürtsikauplus).
29. A.-S. Tartu Pank, Tallinn, panga Pärnu osakond on likvideeritud, kustunud Harald Renit'i, Ervin Dehn'i ja Erich Meyer'i prokuura.
30. Aktsiaselts „Vill“, Narva, V. Aguli 21, juhatuse kuuluvad Aleksander Kramer, Ernst Bertram ja Abram Taub.
5. August Haho, Tallinn, Sauna 1, toiduainetekauplus.
6. Theodor Heck, Tallinn, S. Pärnu mnt. 54, toiduainetekauplus.
7. Emma Jürgenson, Tartu, Kuu 11, toiduainetekauplus.
8. Marie Klavin, Tallinn, Uus-Sadama 8, koloniaalkauplus.
9. Jakob Kolberg, Torma v., segakauplus.
10. Oskar Leilov, Pärnu, Jänesselja 3, seemnekauplus.
11. Ühendatud sisevete aurulaevandus Lieven ja Ko, Tartu, Auriku 1.
12. Helene Lugenberg, Rakvere, Tallinna 30, toiduainetekauplus.
13. Peeter Luksep, Tartu, Kaubahoov 15, riide- ja tubakakauplus.
14. Anna Maasik, Lehtse v., segakauplus.
15. Rosalie Malm, Tallinn, Kesk-Kalamaja 8, toiduainetekauplus.
16. Maali Martin, Tallinn, Kullerkupu 3, toiduainete- ja piimakauplus.
17. Saapatööstus „Mercur“ Hirsch Morein, Tartu, Aia 65.
18. Aleksander Muru, Tallinn, S. Juhkentali 16, lihakauplus.
19. Aleksander Näripea, Tallinn, V. Pääsukese 1, toiduainetekauplus ühes piimamüügiga.
20. G. Onyx-Remmel, Tallinn, Teenri 4, toiduainetekauplus.
21. Voldemar Pukk, Ulila v., jahuveski.
22. Kristjan Päärman, Pärnu, Riia 93, toiduainetekauplus.
23. Leena Riis, Tallinn, Viru 21, pudukauplus.
24. Olga Rotberg, Valga, moe- ja pudukauplus.
25. Elvine Saarberg, Tallinn, Turukaubamaja, vorsti- ja lihakauplus.
26. Gustav Sivers, Tallinn, S. Juhkentali 23, toiduainetekauplus.
27. Marie Toppel, Tallinn, Oskari 57, toiduainetekauplus.
28. Leopold Tomingas, Tallinn, Liivalaia 44, koloniaal- ja piimakauplus.
29. Ruben Torger, Tallinn, S. Juhkentali 43, toiduainetekauplus.
30. Miina Tulpmann, Tallinn, Lutri 5, toiduainetekauplus.
31. Robert Väljaots, Tallinn, S. Juhkentali 16, vorstitööstus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Mikk Aamisep, Tallinn, Raekojapl. 9, juuksetööstus.
2. A.-S. Becos, Tallinn, V. Viru 12, masinate, ehitusmaterjaali, metallkauba jne. kauplus.
3. Aleksander Essabel, Tallinn, Kaasani 13, toiduainetekauplus.
4. Marta Glasberg, Tallinn, S. Tatari 44, toiduainete- ja piimakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Ruug. Teataja lisade nr. nr.	Elukoht
Paabo, Eduard Jakobi p. ja tema abik. Pauline	17. V 33	R.T. lisa nr. 55 21. VII 33	Peipsiäärses v. Kavastu v.
Kuusik, Jakob ja Seppa, Emilie Mihkli t. . .	14. VI 33	"	Sootaga v. Vara v.
Simonsen, Bernhard ja Stilk, Elfriede, Ernsti t.	9. VI 33	"	Tartumaal, Krütidneri v.
Pastarus, Jaan ja tema abik. Johanna . . .	25. IV 33	"	Hummuli v.
Kala, Jaan ja Sommer, Marta Karli t. . . .	17. V 33	"	Valgas, Riia 10. Tartus, Gustav-Adolfi 22.
Lott, Mihkel Tõnise p. ja tema abik Marie, Andrese t.	18. VI 33	"	Viljandimaal, Kabala as.
Kukk, Boris ja Mänd, Marie Jakobi t. . . .	24. V 33	"	—
Rabuski, Hans Maria p. ja tema abik. Ann, Mari t.	9. VI 33	"	Viljandi v., Rulli t.
Varm, Oskar ja tema abik. Selma Jaagu t. . .	20. V 33	R.T. lisa nr. 52 11. VII 33	Tallinnas, Sireli 9—1.
Valdes, Karl ja Pärn, Vilma	20. VI 33	"	" S. Tartu mnt. 41. " Vene 12.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Tallinnas korraldatakse mööblilaat.

Mööbli ja majapidamistarvete laada otsustas korraldada a.-s. „Näitus“ celoleval sügisel 30. septembrist kuni 9. oktoobrini.

Peale mööbli on kavasse võetud veel mitmesugused majatarbed, mis on kooskõlas mööbliga, nagu klaverid, raadiovastuvõtjad, elamute sisemised kaunistused, valgustusarmatuurid, lambid, köögi- ja sööginõud kui ka mitmesugused teised majatarbed.

Uue rahvusvahelise vaba parda tunnistuse maksmahakkamine.

Inglise Board of Trade on saatnud 14. juunist s. a. seletuse, et alates 1. juulist s. a. hakatakse nõudma kõigis Inglise sadamais inglise ja nende riikide laevadelt, kes on ühinenud konventsiooniga, rahvusvahelist vaba parda tunnistust. Seetõttu soovitatakse laevadele, kes ei ole veel võtnud tunnistust, niisugune muretseda.

Vastutulekuks laevadele B. of Trade teatab, et kui juhuslikult mõnel laeval veel ei peaks tunnistust olema, siis ei peeta niisugust laeva veel sadamas kinni, vaid tehakse hoiatus kaptenile ja saadetakse teade sellele riigile, mis lippu laev kannab, et laev mõõdetaks ja talle antaks uus tunnistus. Sama korda soovitab Briti valitsus ka teistele riikidele. — Sellest järgneb, et kui kellegi juhuslikult ei ole tunnistust, siis veel laeva kuski ei tohiks kinni pidada, kuid tunnistus tuleb muretseda. — Olgu lõppeks juure lisatud, et Eesti ei ole veel ametlikult ühinenud konventsiooniga,

kuid cesti laevad võivad vabatahtlikult tarvitada rahvusvahelist tunnistust. Eestis annab tunnistuse kas veeteede valitsus või vastav klassiselts. Veeteede valitsuse tunnistuse maks on märksa odavam klassiseltsi tasudest.

Raskusi laevade väljaklaarimisel Kõpu rannas Hiiumaal.

Hiiu saare laevaomanikud kurdavad, et neil laevade väljaklaarimisel Kõpu Suure tuletorni piirivalve ülemaga sageli on raskusi. Kõpu ja Ristna vaheline rand on hädaohtlikemaid kogu Eestis ja seal ei usalda kapten laevast hetkekski lahkuda. Piirivalve ülem nõudvat aga, et kapten ilmuks isiklikult laeva paberitega, ega võtvat ühtki teist laeva meeskonnast ses asjas jutule.

Koda pöördus ses küsimuses piirivalve Lääne jsk. ülema poole palvega selgitada, kuid võrd kaebused ses suhtes on põhjendatud.

Läti Pank ei vaheta latte.

Eesti Pank on teatanud pankadele, kellel oli lubatud välisrahaga kaubelda, et lattide ostmine on pandud ajutiselt seisma, sest Läti Pank keeldub neid mõneks teiseks rahaks ümber vahetamast. Eesti Pank ei osta senikaua latte, kuni pole kokkuleppele jõutud Läti Pangaga, või pole vähenenud olemasolevad lattide tagavarad, mis praegu on võrdlemisi suured.

Kroon ja Eesti sadamamaksud.

Uue krooni kursi tagajärjel tõusevad välisõidu laevade sadamamaksud kroonides umb.

35%, sest ühenduses Eesti-Läti konventsiooniga arvutatakse maksud kuldfrankides. Kuna aga Skandinaavia ja Soome sadamamaksud viimse kahe aasta jooksul on tunduvalt alanenud ja ka mujal maades (Saksa, Holland) maksud on viidud alla, siis on K.-t.-koja laevasõidu sektsioonis võetud kaalumisele, kas ei tuleks ka meie välissõidu maksud alandada.

Eesti kaubavahetus Nõukogude Venega juunikuus 1933.

Juunikuus on N. Venesse kaupu läinud üldse 13 vag. 89 tn.; sellest sealihha 5 vag. 46 tn., tallanahka 2 vag. 16 tn., värsket loomaliha 3 vag. 24 tn., jalanõusid 1 vag. 2 tn. ja majakraami 2 vag. 1 tn.

Samal ajal on N. Venest Eestisse tulnud kokku 79 vag. mitmesugust kaupa kogukaalus 1162 tn. Suuremal arvul on tulnud soola 22 vag. 364 tn., kaoliini 22 vag. 355 tn., kriiti 5 vag. 85 tn., petrooleumi 5 vag. 61 tn. ja muid kaupu üksikud vagunid.

Inglismaa:

Inglise embargo vene kaupadelt annulleeritud.

Juunikuu aluks leppisid Inglise ja Vene kokku, et inglise 2 inseneri vabastatakse ja ühendu-

ses sellega seatakse jalule Inglise-Vene kaubanduslik läbikäimine. Kuid selle eel käisid pikad läbirääkimised, kuna Inglismaa enam ei nõustunud endistel tingimustel Venelt ostma, vaid nõudis kaubanduse vastastikku kooskõlastamist, sest Vene eksporteeris enne märksa rohkem kui impordeeris Inglismaalt. Uues kokkuleppes olevatki ette nähtud, et võidakse eksporteerida umbes niisama palju kui impordeeritakse. Kuna aga Vene import Inglismaalt on veel väike, siis arvatakse, et vaevalt suudab Vene see aasta Inglismaale vedada välja muu hulgas kokkulepitud kvantumi metsa, 450.000 stand. Igatahes tekitab siiski Vene metsaveo vabastamine Inglismaale prahiturul elavamat nõudmist, kuna sesoon on eriti Valge mere prahtidele juba pooleli ja talveks vaja kõik prahtid teostada.

Soome:

Suur elavus Soome metsaekspordi alal.

Juuni keskeni oli käesoleval aastal Soomest müüdüd metsa 640.000 stand., kuna läinud aastal samal ajal oli müüdüd vaid 330.000 stand. Loodeatakse, et Soome ületab käesoleval aastal ettenähtud kvantumi 800.000 stand. Metsaveo elavne- miseks aitas kaasa Inglise embargo vene metsale ja Soome metsatööstuse kulude allaviimine. Soome on metsaveo alal tänava suurimaks eksportööriks.

Toiduainete turg.

London.

27. VII. Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba	£ 30/9
Hard Winter	—
Rosario Santa	26/1 ¹ / ₂
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Manitoba	—
Odrad, Kanada nr. 3, kaal —	
370 Ingl. naela = 170 kg.	sh —
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg.	—
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.	
La Plata	sh —
Kanada nr. 2	—
Linad, cif. per tn.	
(Fine Quality) I sort	£ 100/—
(Fair Quality) II „	70/—
(Law Grade) III „	60/—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri	sh 95/—
Daani	76/—
Hollandi	62/—64/—
Eesti	61/—63/—
Rootsi	66/—68/—
Poola	60/—62/—
Munad — 120 tk.	
Inglise	11/—
Või	
Daani	—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, tonni eest	Rmk. 9.30—9.40
Manitoba, cif 100 kg. eest term.	fl. —
Western II, cif 100 kg. eest „	„ —
Hard Winter, cif 100 kg. eest „	„ —
Ameerika jahu	\$ —
Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk. 8.25—8.35
Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest	„ 7.35—7.45
Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Belgia	sh —
Tšehho	7/10 ¹ / ₂
Poola	7/6
Riis, Burmah II, 50 kg. eest	9/6
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard	\$ —
Berliin.	
Või, tsentneri eest (50 kg.)	
Sisemaa või I sort	Rmk. 115.—
„ „ II „	108 —
„ „ III „	101.—
Eesti	122.—
Läti punane	„ —
„ roheline	„ —
Soome	„ —
Siberi	„ —

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	14. VII	15. VII	17. VII	18. VII	19. VII	20. VII	21. VII	22. VII	24. VII	25. VII	26. VII
Frank . . .	85.28	85.21	85.21	85.15	84.90	84.84	85.28	85.53	85.65	85.46	85.34
Dollar . . .	4.7750	4.77	4.77	4.8375	4.8450	4.7312	4.68	4.6825	4.6750	4.6725	4.62,125
Rootsi kroon	19.385	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38	19.38
Daani kroon	22.38	22.385	22.345	22.38	22.38	22.385	22.385	22.385	22.385	22.385	22.385
Norra kroon	19.905	19.90	19.905	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90
Saksa mark .	13.985	13.99	13.97	13.98	13.94	13.94	13.995	14.03	14.03	14.02	14.01
Soome mark	226.625	226.625	226.625	226.50	226.50	226.50	226.625	226.50	226.50	226.50	226.50
Floriin . . .	8.2650	8.2650	8.2575	8.2550	8.2425	8.2225	8.2675	8.2950	8.3050	8.2925	8.2775
Liira	62.96	63.09	63.25	63.15	63.09	62.93	63.18	63.40	63.53	63.43	63.34
Helveetsia fr.	17.235	17.24	17.235	17.27	17.20	17.185	17.265	17.30	17.325	17.29	17.275
Tšehhosl. kr.	112.50	112.50	112.625	112.50		112.—	112.625	113.12	113.12	113.—	112.75
Belgia frank	23.92	23.905	23.895	23.89	23.82	23.795	23.905	23.985	24.015	23.975	23.935
Silling	30.—	30.—	30.—	30.—	30.13	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—	30.—
Slott	29.87	29.875	29.87	29.87	29.81	29.75	29.87	30.—	30.—	29.93	29.93
Pengo	27.—	27.—	27.50	27.—	27.—	27.—	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50
Latt	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—	17.—
Litt	32.52	32.50	32.50	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50	33.50
Tšerv.	6.48		6.49	6.49	6.49	6.48	6.48		6.31	6.31	6.52
Eesti kroon .	19.25	19.—	19.25	19.—	19.25	19.—	19.—	19.25	19.—	19.25	19.—
Höbe p/unts	18 ^{11/16}	18 ^{11/16}	18 ^{11/16}	18 ^{3/4}	18 ^{9/16}	18 ^{1/8}	18 ^{1/8}	17 ^{15/16}	18 ^{5/16}	18 ^{1/16}	17 ^{7/8}
Plaata. p/unts											
Kuld p/unts .											

	B E R L I N										
	13. VII	14. VII	17. VII	18. VII	19. VII	20. VII	21. VII	24. VII	25. VII	26. VII	
Naelsterling .	13.95	13.99	14.01	14.—	14.—	13.96	13.97	14.05	14.05	14.02	
Frank	16.44	16.44	16.44	16.47	16.47	16.46	16.42	16.42	16.44	16.43	
Dollar	2.99	2.93	2.925	2.91	2.88	2.97	2.97	2.995	3.005	3.03	
Rootsi kroon	72.—	72.25	72.25	72.15	72.15	72.—	72.05	72.45	72.45	72.30	
Daani kroon	62.30	62.50	62.60	62.55	63.55	62.35	62.40	62.75	62.80	62.65	
Norra kroon	70.10	70.25	70.35	70.35	70.35	70.15	70.20	70.60	70.60	70.45	
Soome mark	6.18	6.19	6.19	6.18	6.18	6.17	6.17	6.20	6.21	6.20	
Floriin	169.70	169.60	169.70	169.80	169.85	169.80	169.40	169.40	169.60	169.50	
Liira	22.30	22.25	22.20	22.20	22.20	22.20	22.15	22.16	22.15	22.15	
Helveetsia fr.	81.40	81.40	81.25	81.25	81.20	81.20	81.05	81.12	81.22	81.20	
Belgia frank	58.60	58.60	58.55	58.65	58.65	58.65	58.55	58.55	58.65	58.58	
Latt	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	
Litt	42.—	41.95	41.80	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.65	

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
saadused. Hinnad arvatud 50
kg eest ühes valge puuvil-
lase kotiga.

Püülijahu:

Rukkipüüli patent (à 50 kg.). . .	100 kg. —
harilik	22.—
„Eesti Parem“ saiajahu	49.50
„Kalev“	45.—
„Taara“	—
„Kungla“	38.—
A. A.	33.—
Manna	51.—
Granular	47.50

Kroonid.

Saiajahu poolsõre	100 kg. 49.50
„ sõre	52.—

Kroonid.

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg.	—
„ sõre, Ameerika ja Inglise „	—
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahu: rukki	10.50—11.70
rukkipüüli	22.—
nisu, pehme — sõre	33.00—52.00
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. 0.29

A/S. Rotermanni teh.		Kroonid.			Kroonid.
Jahu: rukki	100 kg.	11.25	Koks, kütte	1000 kg.	—
„ „ „ püül	„	22.—	„ „ gaasi, Tallinna gaasivabrik	„	—
„ „ nisu, pehme — sõre	„	45.60—52.20	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„	8.75
Nisu, Eesti, riigihind	„	—	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	„	8.50
„ „ külvi, suvi „Rubin“	„	—	„ „ I-b, „ „ „ „ „	„	—
Rukis, Eesti	„	—	„ „ II s. „ „ „ „ „	„	—
Kaerad, toidu, Eesti	„	12.00	„ „ III s. „ „ „ „ „	„	—
„ „ „ Vene	„	—	Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto . 100 kg.	5.25	
Odrad, õlle, Eesti	„	—	Raskeõli	—	
„ „ toidu, Eesti	„	—	Estobituumen A, B, C tünnid. br.	„	8.75
Herned, peluskid, külvi	„	—	„ „ D. E. (pigi) „ „ „	„	9.25
Vikid	„	—	Katuselakk, „ „ „	„	9.25
Ristikhein, punane, siberi, külvi	„	—	Fenolaat, tünnides, netto	10.00	
„ „ punane, läti, külvi	„	—	Karbolineum „Estokarbolineum“	„	
Riis, Burma II	„	47.00	„ A & B, netto	12.75	
Kartulid, eksport	„	2.50—3.00	„ „Estokarbolineum“ C, netto	10.75	
„ „ piirituse ja vabriku	„	—	Raualakk, tünnides, netto	18.75	
Kartulitärklis „Supérieur“	„	21.00—23.00	Imbutusõli A, netto, tünnides	7.75	
Siirup, kartuli, 420/0	„	28.00	„ „ B „ „ „ „	7.00	
Glükoos	„	26.00	„ „ C „ „ „ „	6.00	
Või, eksport, I sort	1 kg.	viimne lk.	Asfaltmastiks „ „ „ „	6.00	
Margariin, välismaa	„	—	„ „ emulsioon	9.75	
„ „ kodumaa	„	0.65—0.70	Viljapuu-karbolineum, netto	0.41	
Kaseiin, Eesti, toores	100 kg.	—	Autobensiin „ „ „	0.27	
Juust, „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.25—1.30	„ „ põlevkivi ja välisbensini	—	
Munad, eksport, I s. (kast 360 tk.)	kast	viimne lk.	„ „ segu	—	
Kakao, Hollandi	1 kg.	2.00—2.60	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.11
Kohv, Rio, Santos jne.	„	6.10—6.60	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	„	0.12
„ „ Kesk-Ameerika sordid	„	6.60—7.40	„ -nafta	„	0.11
Tee, laht, oranž Pekoe, Tseilon	„	6.60—7.50	Raud, sordi	100 kg.	12.00—12.50
„ „ oranž Pekoe, Java	„	5.50—6.80	„ „ vits	„	17.50—18.00
„ „ „ Moning, Hiina	„	5.80—6.50	„ „ plekk	„	18.00—26.50
Suhkur, peenike, valge, Saksa . 100 kg.	„	—	„ „ plekk, tsingitud	„	39.00—41.50
„ „ „ Cehhoslov. „ „ „	„	—	„ „ talad	„	11.00—11.50
„ „ „ Inglise	„	46.25—46.50	Teras, Inglise	„	—
„ „ „ Poola	„	—	„ „ vedru	„	25.00—27.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„	—	„ „ talla, ree	„	19.00
jaam Irboska ja Narva	„	4.20—4.30	Inglitina	„	500.00
Sool, lahtine, Saksa	„	4.40—4.65	Seatina	„	45.00—50.00
„ „ „ Poola	„	—	Vaskplekk, punane	„	215.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	—	„ „ valge	„	190.00
„ „ Soti „Matties“ I sort	„	—	Tsinkplekk	„	75.00—83.00
„ „ „ „ II	„	—	Masinaõli, mitmesugune	„	24.00—28.00
„ „ „ „ „Matfulls“ 1/2	„	—	Mootoriõli, mitmesugune	„	35.00—45.00
„ „ „ „ „Islandi, 1/1	„	—	Autoõli, poola	„	40.00—50.00
„ „ „ „ „Islandi, 1/2	„	—	Eesti Kiviõli O/Ü. Põlevkivi, küt-	„	
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.71—0.72	teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	48.00—55.00	
Liha, looma, I sort	„	0.26—0.34	Linaseemneõli	100 kg	64.00—66.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	—	Värnits	„	66.00—68.00
„ „ „ päevalille	„	—	Tsilindriõli, mitmesugune	„	30.00—48.00
„ „ „ puuvilla	„	—	„ „ Vene 280 ⁰	„	—
Jahu, päevalille	„	—	„ „ 320 ⁰	„	—
Segajõutoit I sort	„	—	„ „ Ameerika 280 ⁰	„	—
„ „ II sort	„	—	„ „ 320 ⁰	„	—
Sojatangud	„	—	Nafta, Vene	„	—
Nisukliid	„	7.00	„ „ Ameerika	„	11.00
Maapähklikoogid	„	—	„ „ Poola	„	11.00
Vikid	„	—	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„	12.00—13.00
Puuvillane riie, Bjas, netto . meeter	0.495—0.625		„ „ Ameerika „ „ „	„	12.00—13.00
„ „ „ Mitkal	0.365—0.475		Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	„	
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.	—	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn	„	36.50
„ „ Võru	„	—	Välismaa bensin	„	—
„ „ Liivi	„	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensin Estolin,	„	
„ „ Tartu	„	—	tsistern. fr. Tall. ühes teede-	„	
Õililaseemned, 90 ⁰ /0, baas,	100 kg	—	maks.	„	33.00—34.00
saatejaam	„	—	Bensin, vene I sort	„	38.50
Linaseemned, külvi, 95 ⁰ /0	„	—	Piiritus, eksport (ekskl. vaat), fob. liiter	—	
baas, saatejaam	„	—	Peusooda, kodumaa	100 kg.	9.00—9.50
Kivistisi, auru, Yorkshire,	1000 kg.	34.00—35.00	Seebikivi	„	32.00—32.50
2 korda pestud	„	32.50—36.00	Värvid, nigros, veessulav, välism.	1 kg.	6.00
„ „ auru, Newcastle	„	37.00—38.00	„ „ tsinkvalge, välism.	„	0.58—0.60
„ „ sepa	„	—	„ „ tinavalge, ...	„	0.87—0.90
			„ „ ooker, „	„	0.17—0.25

		Kroonid.
Paber, rotatsiooni	100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn	7.40
Kriit, toores	100 kg.	4.90—5.00
pestud	"	5.25
Puutõrv	"	17.00—18.00
Lubi	"	3.50
Kips, tükvides, fr. v. Irboska	1000 kg.	20.00
jahvatatud	"	25.00
krohvimise	"	35.00
Telliskivid, l.s., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	40.—
Silikaat I s., fr. vabrik	"	37.50—39.00
Tulitikud, originaalkast . . . . . (5000 toosi)	"	130.—
Tallanahk, eesti nahast . . . . . 1 kg.	"	2.20—2.40
" " Ameerika, I s.	"	2.70—2.80
" " " II s.	"	2.45—2.60
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats	rmtr.	4.50

Või. Tendents: rahulik.
I s. kr. 1.13 kg, fr. ärasaatejaam ja või eest, mis sisse tulnud 15—21. juulini 1933. a.

Kanamunade hinnad. Tendents: eksportmunadel noteerimiskomisjon noteeris juulis 1933. a. järgmised munahinnad:

1 kg. eksportmunade hind 36 s., mis vastab:	
50 gr. raskuste munade juures 16 s. kümme	
55 " " " " " 20 " "	
60 " " " " " 22 " "	
1 kg. siseturumunade hind 36 s., mis vastab:	
alla 50 gr. raskuste munade juures 17 s. kümme	
üle 50 " " " " " 21 " "	

Hinnad on mõistetavad franko sorteerimispunkt, mis registreeritud põllumajanduse osak. ning maksavad alates 22. juulist 1933. a.

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 6.18, juuli 5.95, okt. 6.00, dets. 6.03, jaan. 6.04.

Peekonsigade nädalalhinnad Tall. 23.VII—29.VII 1933.

Turg: selguseta.

		I sort	II sort	III sort	IV sort	siseturu hinnad
Peekonsigade tapakaalud:						
60—72 kg		0.73	0.68	0.62		
55—59.5 } 72,5—75 } 50—54.5 } 75,5—80 }		0.68	0.64	0.58		
		0.64	0.61	0.58		

Riikliku juurdemaksu enam ei ole.

		Prahid:
Lina		
Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent	1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee	"	27/6
" — Belfast	"	45/—
Puumaterjalid	Standard	
Tallinn — London	"	sh 32/6
" — Hull	"	34/—
" — Southampton	"	37/6
" — Manchester	"	40/—
" — Grangemouth	"	30/—
" — Belfast	"	42/6
" — Dundee	"	32/—
" — Antwerpen	"	32/6
" — Gent	"	32/6
" — Rotterdam	" hfl.	13.—
" — Amsterdam	"	14.—

		Segakaup
Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk. 18.—
" — London	1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stockholm	1000 kg.	rkr. 10.—30.—
" — Stettin	või, tünn	rmk. 1.50
" — London	"	sh 2/8

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		21. VII 1933	22. VII 1933	24. VII 1933	25. VII 1933	26. VII 1933	27. VII 1933
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	4.05	4.05	4.10	4.07	4.07	4.09
	M.	4.13	4.16	4.18	4.15	4.15	4.17
1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.95	19.05	19.05	19.05	19.05	19.05
	M.	19.25	19.35	19.35	19.35	19.30	19.25
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	136.—	136.—	136.—	136.—	136.—	135.—
	M.	137.75	137.75	137.75	137.75	137.75	136.75
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	8 35	8 40	8 40	8 40	8 07	8 35
	M.	8 50	8 55	8 55	8 55	8 15	8 50
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	97.75	98.25	98.25	98.25	98.—	97.75
	M.	99.50	100.—	100.—	100.—	99.75	99.50
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	84.50	85.—	85.—	85.—	84.75	84.50
	M.	86.25	86.75	86.75	86.75	86.50	86.25
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	95.25	95.75	95.75	95.75	95.50	95.25
	M.	97.—	97.50	97.50	97.50	97.25	97.—
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	22.40	22.40	22.35	22.30	22.30	22.30
	M.	22.70	22.70	22.65	22.60	22.60	22.60
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	231.—	231.—	230.25	230.—	229.75	229.25
	M.	234.—	234.—	233.25	233.—	232.75	232.25
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	110.25	110.25	110.—	109.75	109.75	109.75
	M.	111.—	111.—	110.75	110.50	110.50	110.50
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	110.50	110.50	110.50	110.25	110.25	109 90
	M.	112.—	112.—	112.—	111.75	111.75	111.40
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	79.80	79.90	79.70	79.50	79.45	79.30
	M.	81.20	81.30	81.10	80.90	80.85	80.70
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	30.20	30.20	30.15	30.05	30.05	29.95
	M.	30.70	30.70	30.65	30.55	30.55	30.45
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	16.95	16.95	16.90	16.90	16.85	16.85
	M.	17.20	17.20	17.15	17.15	17.10	17.10
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	82.75	82.75	82.—	85.—	85.—	85.—
	M.	82.75	82.75	82.—	85.—	85.—	85.—
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	99.75	—	99.75	99.50	99.50	99.50
	M.	99.75	—	99.75	99.50	99.50	99.50
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	63.75	63.75	63.75	63.75	63.75	63.50
	M.	64.75	64.75	64.75	64.75	64.75	64.50
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	57.10	57.10	57.05	57.—	57.—	57.—
	M.	57.70	57.70	57.65	57.60	57.60	57.60
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	297.50	297.50	297.25	296.50	296.50	296.50
	M.	297.50	297.50	297.25	296.50	296.50	296.50
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	110—	110—	110.—	109 75	109.75	109 40
	M.	112—	112.—	112.—	111.75	111 75	111.40